

vermeld, dat het volgens de verklaring van de schipper Lodewijk Thomassen door bonken op de bodem zijn roer had verloren, de randsoenbalken in de kajuit waren gebarsten en de kiel enigszins was beschadigd. Men had moeten nagaan of dat door verkeerde manoeuvres, slecht toezicht of onachtzaamheid werd veroorzaakt en of er in zulk een uitzonderlijk geval wel was te volstaan met de opmerking dat dit schip te Galle van zijn gebreken was hersteld. [fol. 1593] De voorschriften gebieden dat zulke voor de Compagnie belangrijke zaken door maritieme deskundigen ten overstaan van de fiscaal onderzocht worden, om na te gaan of er van een noodlottig ongeval, dan wel van onachtzaamheid van de gezagvoerders sprake is. Voor dit maal is er aan deze nonchalante handelwijze voorbijgegaan, maar er is wel nadrukkelijk bevolen de voorschriften na te komen, schepen zo snel mogelijk te lossen en ze niet nodeloos lang aan de wal te houden. Dit is in het belang van de Compagnie. De overige zaken, en wat betreft de schepen die van Batavia naar Ceylon zijn gezonden, worden elders behandeld. Van de op Ceylon gestationeerde sloepen en vaartuigen zijn verleden jaar uit Batavia de Vriendschap, Vrijheid, Nagelboom, 't Smalschip, Batavier en de sloep Mossel vertrokken [fol. 1594] en vroeg op Ceylon gearriveerd. Het bestuur schreef dat ze zeer te pas kwamen. Men benadrukte er een goed gebruik van te maken, maar drong er ook bij gouverneur Iman Willem Falck krachtig op aan goed op de verstrekkingen te letten, daar de algemene kosten in het afgelopen jaar f 200.739 hebben bedragen, waar wel door goed toezicht een vermindering van mogelijk is. De ladingen die door de Tulpenburg, Deunisveld, Lekkerland, Vrouwe Petronella, Gouverneur-Generaal, Kievitsheuvel, Oudkarspel, Eendracht, Luxemburg en Keukenhof zijn afgeleverd, zijn te vinden in de resoluties van Ceylon van 7 februari, 3 april, 13 juni, 12 juli, 23 augustus, 2 oktober, 8 en 19 november, 6, 22 en 27 december 1764. Daaruit blijkt dat schipper Idema op 400 koyan rijst, na aftrek van het gebruikelijke percentage, een tekort van 141.670 lb had afgeleverd. [fol. 1595] Als oorzaak voor dit buitensporige tekort kon hij slechts aanvoeren dat zijn stuurlieden bij het inladen te Semarang slecht toezicht hadden gehouden en dat de rijst direct van het veld ruim een jaar in het ruim had gelegen. Men heeft het hierbij gelaten, omdat het bestuur conform de voorschriften heeft gehandeld en het tekort aan de gezagvoerders in rekening heeft gebracht. Maar het is ergerlijk dat van de slaven die uit Batavia naar Ceylon zijn gezonden, velen onderweg zijn overleden, of er zo slecht aan toe waren dat gouverneur Lubbert Jan van Eck niet kon nalaten daarover, en over hun chronische kwalen, in de aparte brief van 10 januari 1765 te klagen. Van degenen die volgens Van Eck te Batavia de administratie van de verscheping van deze slaven verzorgden, is een waar en uitgebreid rapport verlangd. [fol. A1594²⁶] Over deze bedenkelijke zaak is een bericht ontvangen, waar men zich voorlopig maar bij moest neerleggen. Samen met de bijlagen is er geen twijfel dat er bedrog in het spel is geweest. Het is belangrijk dat dit wordt uitgezocht, en daarom is het rapport samen met de rol van de namen van de verzonden slaven naar Ceylon gestuurd, met de opdracht aan te geven welke aan zware breuken, tering, chronische borstkwalen en andere zweren leden, aan wie ze hadden behoord of door wie ze aan de Compagnie waren geleverd. Na het ontvangen van deze informatie kan men maatregelen nemen. Op basis van de verzamelde en beëdigde bewijzen zijn de gezagvoerders van de Damzicht ontheven van belasting voor 120 onbruikbare piekstokken en twee vaten bier. [fol. A1595] Maar 350 niet verantwoorde kleispaden t.w.v. f 718 zijn aan Ceylon weer in rekening gebracht voor nader onderzoek. Onderstuurman Haring verklaarde dat vier kisten met kleispaden en troffels bij het materiaalhuis waren afgeleverd. De gezagvoerders zijn ontslagen van een tekort van 494 $\frac{1}{4}$ kannen arak, mits ze van de twee gebarste leggers de overgebleven 120 kannen kunnen verantwoorden. Ook is er aan voorbijgegaan dat wegens de lange reis met de Vrouwe Petronella uit Batavia 24.239 lb carwaat bedorven te Trincomalee aankwam. Op de hele partij van 30.000 lb was het verlies f 4544, wat is afgeschreven. Betreffende de verpachting van domeinen voor 1764/65 [fol.

26 Voor fol. 1596 zijn twee folio's aldus genummerd.